

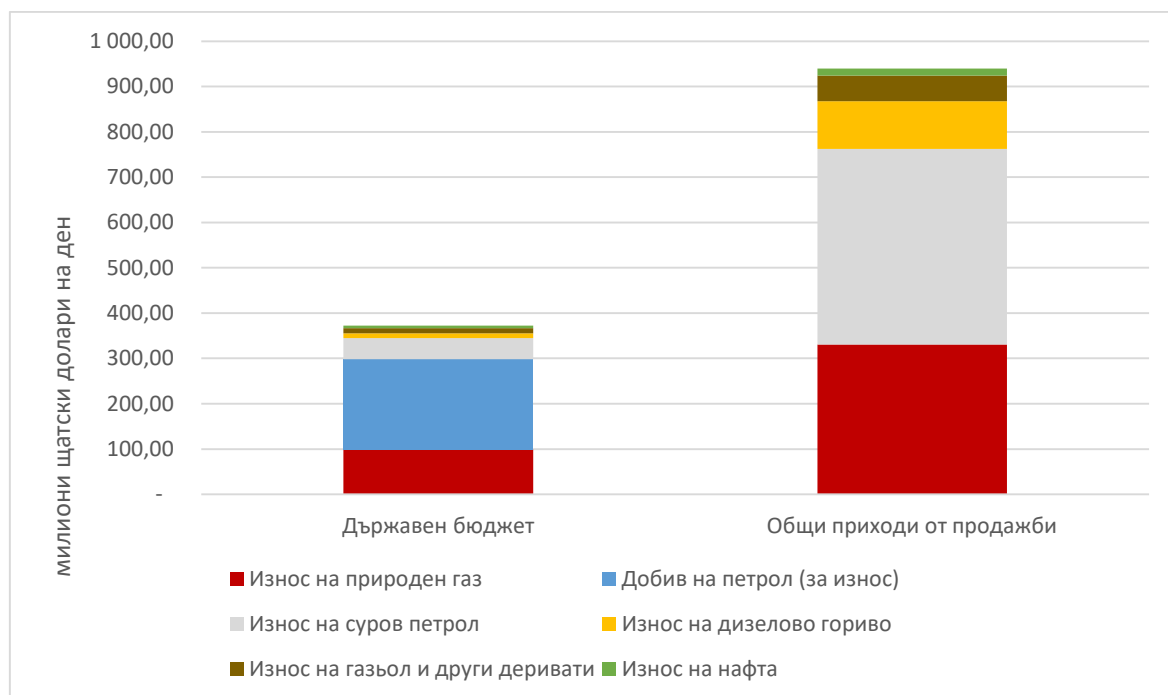
ЦЕНТЪР ЗА
ИЗСЛЕДВАНЕ НА
ДЕМОКРАЦИЯТА

Европейската стратегия за енергийна и климатична сигурност като противодействие на руската агресия в Европа

Съобщение до медиите

Руската инвазия в Украйна неимоверно увеличава рисковете пред енергийната и климатичната сигурност на Европа. Близкото сътрудничество на европейските държави с Русия през последните три десетилетие, дори когато Кремъл е подкопавал енергийната и националната сигурност на Европа, вече е напълно неоправдано. Най-ефективният начин за спиране на агресията на Кремъл е Европа да забрани вноса на нефт и газ от Русия, придружено от спешни мерки за защита на уязвимите потребители. Подобно решение би поставило руската икономика на колене за между 8 и 11 месеца в зависимост от цената на суровия петрол на световните пазари. В дългосрочен план пълният отказ от използването на изкопаеми горива е най-устойчивият начин за подобряване на енергийната и климатичната сигурност, а също така ще нанесе необратим удар върху икономическото и политическото влияние на Кремъл в Европа.

Графика: Приходи в руската икономика от продажбата на петрол и природен газ при настоящите цени на световните пазари

Източник: Център за изследване на демокрацията на базата на различни източници от петролната и газовата индустрия

Това са част от основните заключения на анализ на Центъра за изследване на демокрацията, който представя пътна карта за противодействие на най-сериозните рискове пред европейската енергийна и климатична сигурност по време на международна конференция, организирана съвместно с Фондация „Конрад Аденауер“. В дискусиата, освен експерти от Центъра за изследване на демокрацията, се включиха още **Мелани Кендърдайн**, директор, Инициатива за енергийни перспективи, бивш съветник на секретаря по въпросите на енергетиката и директор на Службата за енергийна политика и системен анализ към Департамента по енергетика на САЩ, **Борислав Сандов**, заместник министър-председател по климатични политики и министър на околната среда и водите, **Радослав Рибарски**, председател на Комисията по енергетика към Народното събрание, **Илиан Василев**, посланик на България в Русия от 2001 до 2005 г., както и **Атанас Георгиев**, декан на Стопанския факултет на Софийския университет „Климент Охридски“.

Д-р Кендърдайн представи основните мерки, които могат да спомогнат за повишаването на енергийната ни сигурност в момент, когато енергията се използва като оръжие от страна на Русия. Тя обърна ключово внимание на нововъзникващите рискове пред осъществяване прехода към възобновяеми енергийни източници, като подчерта зависимостта от природни ресурси и минерали от авторитарни държави като потенциален нов извор на геополитическо напрежение в бъдеще. Д-р Кендърдайн отбеляза и огромния потенциал през следващите няколко години за задоволяване на търсенето на природен газ в Европа при спиране на доставките от Русия чрез износ на втечен природен газ (ВПГ) от САЩ. Над 400 млрд. куб. метра нов капацитет за износ на ВПГ са в процес на строителство или планиране.

Говорителите се обединиха около тезата, че руската агресия в Европа и критичната зависимост от вноса на руски нефт и газ ясно показват нуждата от нова европейска енергийна и климатична стратегия. Г-н Сандов посочи ключовата роля, която ще изиграе зелената енергия за постигане на енергийна независимост, като подчерта нуждата да се отключи потенциала на офшорните вятърни централи в Черно море.

Европейските правителства не само се затрудняват да гарантират надеждни и евтини доставки на енергия, но и не успяват да преодолеят зависимостта си от изкопаемите горива. Въпреки безпрецедентните икономически санкции срещу Русия, в голяма степен европейските държави продължават да купуват руски нефт и газ. Усилията за спешна диверсификация от руските енергийни ресурси биват забавяни от краткосрочни политически интереси и под влиянието на местни олигархични мрежи, свързани с Русия. Посланик Василев ясно подчерта, че Русия не е незаменима като доставчик на природен газ и България може да се превърне в ключов фактор за диверсификацията на доставките в цяла Европа посредством сключването на дългосрочни договори за закупуване на втечен газ от САЩ и други ключови партньори. Той подчерта необходимостта за засилване на сътрудничеството на регионалните газопрееносни оператори в Югоизточна Европа като мост за осигуряване достъпа на Европа до алтернативни източници на природен газ.

Всички говорители се съгласиха, че е необходима нова европейска стратегия за енергийна и климатична сигурност, която да включва: (i) спешни мерки, които имат за цел да намалят уязвимостта на Европа от спиране на руските доставки преди следващия отоплителен сезон; (ii) средносрочни мерки, които допълнително намаляват зависимостта на Европа от изкопаеми горива и подобряват устойчивостта ѝ на външно политическо и икономическо влияние; и (iii) дългосрочни мерки за подобряването на

енергийната и климатичната сигурност на Европа чрез пълна декарбонизация на икономиката.

Мисията на **Центъра за изследване на демокрацията** е „изграждането на мостове между науката и политиката“. Центърът е независим, интердисциплинарен аналитичен институт, който съчетава широк спектър от знания, умения и възможности. Работата му в редица обществено-икономически области е свързана с изследвания, анализи и препоръки за подобряване на националните и европейските политики. За повече информация посетете <https://csd.bg/bg/>.

За повече информация:

Глория Трифонова

Сътрудник „Комуникации“

gloria.trifonova@csd.bg

Център за изследване на демокрацията

1113 София, България

Ул. „Александър Жендов“ 5

csd@online.bg